

OPINIA
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

z dnia 3 kwietnia 2009 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie stypendium dla aplikantów Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury.

Krajowa Rada Sądownictwa zgłasza do powyższego projektu następujące uwagi.

1. Paragraf 1 projektu powinien otrzymać brzmienie (zgodne z ustawą) „stypendium ... odpowiada 70% wynagrodzenia zasadniczego ... pomniejszonego o składkę na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne”. Z brzmienia art. 63, ustawy nowelizującej ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych wynika, że w odniesieniu do aplikantów, którzy pobierają stypendium, składkę na ubezpieczenie zdrowotne oblicza i pobiera z dochodu ubezpieczonego oraz odprowadza Krajowa Szkoła, natomiast w odniesieniu do aplikantów, którzy nie korzystają z prawa do pobierania stypendium, składkę na ubezpieczenie oblicza i odprowadza Krajowa Szkoła;
2. Podobna regulacja powinna znaleźć się w rozporządzeniu, w odniesieniu do stypendium aplikanta sędziowskiego i prokuratorskiego, którego wysokość regulowana jest ustawą (art. 42 ust. 3). Kwota stypendium powinna zostać potrącona o składkę na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne, które finansowane jest ze środków ubezpieczonego;
3. Paragraf 4 powinien zostać uzupełniony o stwierdzenie, że w miesiącach, w których aplikant rozpoczyna i kończy aplikację stypendium przysługuje w pełnej wysokości;
4. W paragrafie 5 – propozycja: do piątego dnia miesiąca;
5. Treść paragrafu 6 w żadnym razie nie została skorelowana z brzmieniem art. 44 ust. 2 pkt 3 ustawy, który przewiduje, że aplikant, który pobierał stypendium w okresie aplikacji prokuratorskiej jest zobowiązany do jego zwrotu, jeżeli w terminie 3 lat od dnia ukończenia aplikacji nie podjął zatrudnienia na stanowisku referendarza sądowego, asystenta sędziego, asystenta prokuratora. Rozporządzenie zobowiązuje prokuratora apelacyjnego do przedstawienia informacji o rozwiązaniu stosunku pracy, podczas gdy przepis ustawy dotyczy niepodjęcia zatrudnienia, a nie „rozwiązania stosunku pracy”. Ponadto wskazać należy, że prokurator apelacyjny nie może być podmiotem właściwym, zobowiązanym do podania informacji co do zatrudnienia aplikanta egzaminowanego w sadzie. Nadto rozporządzenie nie precyzuje, który prokurator apelacyjny miałby przekazywać informację o nie podjęciu zatrudnienia, a wskazać należy, że każdy prokurator apelacyjny jest potencjalnie właściwym do podania takiej informacji (o niepodjęciu zatrudnienia). Niezrozumiałym jest brak adekwatnej regulacji odnoszącej się do innych sytuacji regulowanych w art. 44 ust. 1 pkt 3, art. 44 ust. 2 pkt 4;

6. Paragraf 7 projektu dotyczy decyzji podejmowanej przez dyrektora w sprawie zwrotu stypendium. Ustęp 2 tego paragrafu powinien być zatem przeniesiony do paragrafu 6, który dotyczy informacji. Jednocześnie podkreślić należy, że paragraf 6 i paragraf 7 ust. 1 i ust. 2 dotyczy tej samej regulacji zawartej w art. 44 ust. 2 pkt 3 ustawy, stąd kwestia podania informacji o okoliczności z art. 44 ust. 1 pkt 3 regulowana jest w projekcie rozporządzenia trzykrotnie;
7. Paragraf 7 ust. 1 wymaga zmiany redakcji w zakresie w jakim dotyczy kwestii „informacji dotyczących długości okresu pobierania stypendium” gdyż jest to wiedza, którą dysponuje Dyrektor Szkoły, nie musi jej natomiast nigdzie zasięgać, zatem zamiast sformułowania „na podstawie informacji dotyczących długości okresu pobierania stypendium” należy wpisać „uwzględniając okres pobierania stypendium”. Druga część paragrafu 7 ust. 1 projektu nie jest adekwatna do brzmienia wskazanych w nim przepisów ustawy. Art. 44 ust. 1 pkt 2 dotyczy bowiem niepodjęcia zatrudnienia albo zrzeczenia się stanowiska przez absolwenta aplikacji sędziowskiej, natomiast art. 44 ust. 2 pkt. 2 i 3 dotyczy odmowy podjęcia zatrudnienia na stanowisku asesora prokuratury oraz niepodjęcia zatrudnienia na stanowisku referendarza, asystenta sędziego lub asystenta prokuratora przez absolwenta aplikacji prokuratorskiej. Paragraf 7 ust. 1 odnosi się natomiast do faktu o charakterze przeszłym dotyczącym zatrudnienia o czym świadczy sformułowanie „była zatrudniona”.
8. Z paragrafu 7 ust. 2 nie wynika, który prezes sądu apelacyjnego oraz prokurator apelacyjny jest właściwy, skoro chodzi o informację o niedoszłym zatrudnieniu. W tej sprawie każdy prezes sądu i prokurator apelacyjny jest potencjalnie właściwy, gdyż w każdym miejscu w Polsce aplikant po zakończonej aplikacji może podjąć zatrudnienie.
9. Paragraf 8 jest zbyt ogólnikowy i niedookreślony pozostawiając Dyrektorowi Szkoły nieuzasadnioną swobodę w dowolnym ustalaniu terminu i warunków zwrotu stypendium.
10. Projekt nie wypełnia całości delegacji zawartej w art. 52 pkt 4 ustawy, nie reguluje także trybu wypłacania stypendium aplikacji ogólnej oraz zupełnie pomija warunki odbywania aplikacji, które powinny mieć znaczenie dla trybu wypłacania i zwrotu stypendium, jak wynika z ustawy.
11. Decyzja w przedmiocie zwrotu stypendium powinna być podejmowana po zasięgnięciu opinii Rady Programowej.